

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnino prejema administracija in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemli nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 105.

V Ljubljani, v četrtek 8. maja 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 7. maja.

Večerna seja.

V pričetku sinočnje seje vprašal je poslanec Steinwender načelnika justičnega odseka dr. Tonklija, ali hoče sklicati justični odsek in skrbeti za to, da se še v tem zasedanju reši vladni predlog gledé kupčij na obroke? Dr. Tonkli je odgovarjal, da z ozirom na silno dolge seje ni lahko mogoče sklicavati odsekovih sej, še težje pa privabiti toliko članov, da bi bili sklepni. (Klici: Tako je!) V dobi, ko hočejo delavci delo skrócić na 8 ur na dan, bilo bi vendar malo prehudo od poslancev, ki so vsaj nekoliko več kakor delavci, zahtevati, da naj delajo po 10 ur na dan. (Klici: Prav dobro!) Sicer pa naznanja, da je reč izročil poročevalcu, ki mu je ravno včeraj razodel, da more o njej poročati. V ta namen skliče jutri sejo justičnega odseka, da reši to zadevo. Nikakor pa ne prevzame poročstva za to, da bi bila reč rešena tudi v zbornici.

Kar je dr. Tonkli v tem odgovoru med živahnim odobravanjem poslancev poudarjal, godilo se je včeraj. Dnevna seja je trajala 6 ur, to je od 10. ure dopoldne do 4. ure popoldne, ob sedmih zvečer se je pričela večerna seja, ki je trajala do desetih, torej cele tri ure. Če prištevamo še čas, ki so ga rabili nekateri odseki za svoja posvetovanja, je njih delo v istini trajalo čez 10 ur.

Pri večerni seji bile so večjidel brez ugovora v drugem in tretjem branji rešene naslednje reči: 1. Sklepi gospodske zbornice gledé legalizovanja pisem, ki zadevajo zneske do 100 gld., katerim je pritrdila poslaniška zbornica. 2. Državni računski zaključki za l. 1884. in 1885. 3. Postava, ki določuje, da ogersko cementovanje sodov velja pri nas in naše na Ogorskem, ne da bi ga bilo treba ponavljati. 4. Postava, ki prepoveduje v sode poleg cementa vžigati kaka znamenja. 5. Pritrditev nekaterim premembam finančnega zakona za l. 1889.

6. Postava, s katero se doma izdelane železne ali jeklene ladje na jadra začasno oproščujejo pridobitnega in prihodninskega davka. 7. Zakon o statistiki vnaunjega trgovinstva. O poslednjem predmetu je govoril baron Švegelj in obžaloval, da se naša vlada o tej zadevi ni porazumela z ogersko, ker se je le v tem slučaju nadejati ugodnih vspehov. Zato priporoča, naj se to porazumljenje prej ko mogoče doseže, ker se je le v tem slučaju nadejati, da bo statistika ustrezala zahtevam trgovinstva in znanstva. Minister Bacquehem je odgovarjal, da si bo vlada prizadevala to reč kolikor mogoče zboljšati in popolniti, potem je bila dotična postava sprejeta po nasvetih gospodarskega odseka.

Poslanci so mislili, da po rešitvi prvih osem točk dnevnega reda predsednik sklence sejo in ne prične razprave o državnem proračunu, ali podpredsednik baron Chlumecy je bil druge misli in je dal besedo poslancu Eichhornu, ki je govoril o obrtnih nadzornikih. Priznaval je, da je to jako koristna naprava, ali zahteval je, da naj se število nadzornikov pomnoži in njih oblast raztegne tudi še na druge stroke, zlasti na prepeljevalna podjetja. V pojasnjevanje te svoje zahteve omenja strajkov, ki so jih bili lani napravili kočijaži konjske železnice na Dunaji. Ali predsednik ga je takoj opominjal, da ti dogodki niso v nobeni zvezi s predmetom, da naj torej ostane pri stvari, ker bi mu moral sicer vzeti besedo. In ker se Eichhorn za ta opomin ni dosti zmenil, posvaril ga je v drugič in sicer še odločneje. To je pomagalo in Eichhorn je ob 10. uri mirno končal svoj govor. Ker je bilo med tem časom mnogo poslancev odšlo, zbornica ni bila več sklepna, zato je predsednik sklenil sejo.

Budgetna razprava.

(19. dan.)

Danes ob polu desetih sta se zbrala budgetni in kazenski odsek, ob desetih pa se je pričela javna seja z nadaljevanjem budgetne razprave. Prvi je go-

voril levičar Bärnreither o obrtnih nadzornikih, za njim je poljski poslanec Chamiec priporočal večjo skrb za male obrtnike in konečno je generalni govornik levičarjev žid Gomperz govoril o delavnosti obrtnih nadzornikov gledé zavarevanja delavcev proti nezgodam. Potrebščina in zaklada za obrtne nadzornike potem obveljate v zneskih, ki sem jih omenil v zadnjem poročilu.

Za poskušanje strelnega ročnega orožja privolil se je znesek 32.200 gld., zaklada pa 300 gld. Ravno tako se je potrdila potrebščina za generalno nadzorstvo avstrijskih železnic v znesku 293.040 gld., o katerem sta govorila poslanca Sigmund in Angerer pa sekijski načelnik Wittek.

Tudi cementovalni uradi dali so povod obširnejim govorom. Dr. Herold je razpravljal njih pomanjkljivosti in napake in priporočal njih pomnožitev in boljšo vredbo. Poslanec Oberndorfer pa je predlagal resolucijo, v kateri se vladi naroča, da naj se sodje za most z vizirsko palico merijo od hiše do hiše. Za njegovim govorom obveljala je potrebščina za cementovanje s 399.520 gld., zaklada pa s 312.300 gld.

Pri mornarstvu so se oglasili južno-primorski poslanci, izmed katerih je najprej Burgstaller povzdigoval važnost tržaškega mesta in po stari navadi zahteval zanj posebno pogačo, to je zdatnejšo podporo za pomorske stavbe in za ribarsko društvo. Burgstaller je porabil to priliko, da je pohvalil tržaško prebivalstvo zaradi dobrega duha, ki se je zlasti 1. maja t. pokazal s tem, da delavci niso rogovilili, in da je protestoval proti govorom slovenskih poslancev, katerim je podtikal sumničenje. Burgstaller in tovariši naj bi namesto za take smešne proteste raje skrbeli za to, da bi se v Trstu več ne godile take reči, kakoršnih je omenjal poslanec g. dr. Ferjančič in katerih tudi Burgstaller nikakor ni mogel tajiti.

Za njim je puljski poslanec gospod dr. Rizzi zahteval za Pulj zidanje novega nasipa, Vojnovič

LISTEK.

K izvirku Bistrice.

(Kratek opis, sp. A. M.—d.)

(Konec.)

Dalje nas vodi pot skoz temne gozdove, skoz prosvetljene loge, skoz razgledne odprtine, preko ravnih stez in lahno nagnenih klancev od zadnje vasi pod planinami, kjer se dolina Bistrice znatno zoži do izvirka bistre reke. Pot za prirodoslovca vednostne, za bledolično gospodo zdravilne, za prosti ljud velenasladne vrednosti, zanima brezdomno vsakogar. Čimbolj se dvigava cesta ob bregu, tembolj onemljajo šumeči valovi Bistrice in ko dospemo na Kobilico, najvišji klanec, se že potajno in domala neslišno drvi tek v brezmejnem brezdnju. Kmalu za tem se nam odpre zelena trata, na nji semenski vrt, nekaj korakov proč gozdarska bela hišica — primerjal bi jo svetli meglici sred plavetnega neba — in zopet temen gozd. Čez Belo, skalnat in dokaj globok prepad, v kojem bobni zopet razpenjen tok planinske reke, povede nas lesen mostič v nizko hosto, ki je pa v vsi svoji malenkosti vendar nekaj pritičen pragozdič v buj-

nem neredu in nepredrti gošči prepletajoč veje, trte, srebro, vmes pa goječ tisoč in tisoč šuštečih živalic, hroščev, murnov, gaščaric in kač. Dober streljaj od mosta dospe se po stranski, lahno nagneni stezi do naravnega čudesa, do Predaslija. Mej navpičnima, skalnatima stenama v vrtoglavni globini grmi v ozko strugo skrčena Bistrica. Ravno vsled te ožine in omejenosti zdi se globočina ogromniša. Nad to naravno strugo spenja se skalnat svod kot kamenit most in celó štiri skale na ogljih mosta so stavljene od prirode, da sta z njimi tem trdnije spojena stranska bruna varujoča gledaleca nesreče. Ob strugi nizdol vodijo skalne plošče nalik stopnicam prav do dna, da, še globlje, ker pada iz že itak globoko pod mostom vodeče struge v nizko globel z gromovitim šumom ozek tok, ki se na dnu razprševa v belih razjarjenih penah. Ta prizor je res lep in pretresujoč. In ako posije solnce na te valove, zablesti nam ravno toliko bisernih nizov, kot belih kapelj in ustvari krasno, razločno, sedmerobojno mavro. Vtisek, ki ga tvori ta pogled, ostane na vek nezaben, ker tako veličastnih pojavov sploh nima priroda, kjer si bodi. Ne daleč od slapa izvira Bistrica izpod skalnatoga in sémtertija zaraslega Črnega Vrha. Tudi to mesto ne iznenadi človeka, a priljubi se mu takoj in sčasom uvidi, da je res v pravem, pravcatem rajju. Pred podnožji posameznih

višin, kot Mokrice, Brane, Skute, Planjave, Črnega Vrha je zemlja nalahko nagnena in ta zelena planota v svoji prostosti, obdana od gorostasnih stražnikov, posuta s cvetjem in grmičjem, preletana od pestrih metuljev in žgolečih ptic vzbuja ob slovesu koprnečo togo. To je smoter, pravi in zadnji smoter izleta, ki vpliva na najtrše srce z nepojmljivo sladkostjo in radostjo, ki je preprost, a mogočen predraj planin.

Zeleno dobrovo pretaka novorojena Bistrica, hladna in mrzla, kot led (meri namreč 4° R. in ima torej največjo goščo, ki je vodi mogoča), čista in prozorna kot kristal, bodra in skočna kot gorski potok. Izliva se redno iz jednega samega vira, ob deževji pa naraste iz vseh lukenj in vrzeli in vsiplje bogato vodovje, največi in izdatniši pritok pa dobi iz velikanske struge, ki reže sredino planote in spaja v sebi vse valovje planinskih hudournikov. Na ti ravnici stoji mestna hiša in le v dveh kočah, ležečih bliže planinam, stanujejo ljudje. Nekoliko korakov od mestnega poslopja stoji hladnica, iz koje je odprt razgled na okoli. Onkraj velike struge, ki pa je največ prazna, razprostira se ista zelena trata in vedno gošče jo pokriva grmovje, vendar ne v skupinah, temveč posamič, kar vzlasti še bolj naslaja sprehode. Ob bregu izvirka dvigata se dve gomili in poleg štrleča ogromna skalina je osenčuje naliki

pa zdatnejšo podporo trgovske mornarice. Pri glasovanju je obveljala potrebnost za mornarske zadeve v skupnem znesku 3,281.740 gl., zaklada pa s 489.870 gl.

Obširna razprava je bila tudi pri poštinih in telegrafskih uradih, katero je pričel nemško-češki pošta Svoboda. Glavni del njegovega govora je veljal opravičeni zahtevi poštarstvih in telegrafskih uradnikov za povikšanje plač. Vladni zastopnik mu je odgovarjal, da ima tudi ministerstvo to reč vedno pred očmi, da je nagrade za ponočno službo podvojilo, da pride vsled nove vredbe na sedem nižjih uradnikov že jeden višji, da je začelo ministerstvo zidati lastna poštna poslopja, da pa peticije za povikšanje plač v polni meri zaradi budgetnih razmer zdaj še ne more uslišati, ker bi z enakimi prošnjami prišli tudi nižji uradniki drugih ministerstev.

V enakem smislu, kakor Svoboda, so govorili tudi vsi trije govorniki, ki so prišli še na vrsto, namreč Adamek, Roser in Chotkowski; vsi so poudarjali višje poštne dohodke in priporočali resolucijo, ki vladi naroča zboljšati plače poštinih in telegrafskih uradnikov.

Proračun poštinih in telegrafskih uradov nam kaže dohodkov 29,110.000 gl., troškov pa 25,940.000 gl. Razun te točke utegnejo danes na vrsto priti le še poštne hranilnice. Ker se budgetna razprava ne vrši tako urno, kakor so si kolovodje domišljevali, začeli so sami dvomiti, da bi bilo mogoče zborovanje končati 14. t. m., ker bo najbrže treba zborovati še do 16 ali 17. maja. V ponedeljek bo večerna seja, v kateri se bodo vršile volitve za delegacije, ki se snidejo dne 4. junija v Budimpešti.

Staro- in Mladočehi.

V današnji seji odgovarjal je justični minister grof Schönborn na interpelacijo dr. Riegerja in tovarišev zaradi razpisa nekaterih sodnijskih služb, v katerem se je izrečno poudarjalo, da se znanje češkega jezika za te službe ne zahteva. Minister je odgovarjal, da se je višje sodišče v Pragi pri tem razpisu držalo dosedanjih ministerstvih odredb in dejanskih potreb, ker so tam poslušajoči uradniki zmožni obeh jezikov, da morejo ustrezati željam in zahtevam občinstva. Omenjena opazka višjega sodišča pa nikakor nima pomena, kakor da bi se pri oddaji služb ne oziralo na znanje češkega jezika, ampak hoče le reči, da smejo za-nje prositi tudi uradniki, ki češkega jezika ne znajo. Ako zná prosilec oboja jezika, tem bolje, in gospodske, v tem slučaju minister, bodo gotovo ozir jemale na potrebe uradov in na zmožnost prosilcev. Staročeski poslanci s tem odgovorom niso poseben zadovoljni, ker z njim ni rešeno vprašanje, je li bilo potrebno omenjeno opazko v razpis sprejeti ali ne.

Še manj zadovoljni so s tem odgovorom Mladočehi, ker se po njihovi trditvi z njim potrjuje prednost nemškega jezika pred češkim. Imeli bodo torej nov povod agitirati zoper nemško-češko pogodbo. Te dni so začeli na Češkem nabirati podpise za neko peticijo do deželnega zbora, ki se ima

grobnemu spomeniku. Nepopisne lepote ustvarja zahod in bolj še vzhod solnea, ki se dviga in pada za skalnimi glavami in kakor nam bajni mir v mraku napaja dušo, tako nam jo oživlja budno vstajenje prirode v jasnem jutru. Ako je kak opis medel in pero preslabo, preoskoden, preslok bi bil še tako obsežen opis o tem kraju. Ko ga v popisu raztrpljam, jemljem mu celoto, ko mu jemljem celoto, razorjam mu pravi in istiniti vtisek.

Gotovo je, da vsakdo, ki je zrl ta kraj, vzklika deroči reki:

Krasna si bistra hči planin,
Brdka v prirodni si lepoti!

Poslavlajočemu se pa od Bistrice in njenega rodnega domovja napolnjuje vsakemu dušo neko neodoljivo hrepenenje po planinah in divnem gorskem zakotju. Izvirek zakrijó gozdovi, gozdove skalnati klanci, ozir na visoko kipeče vrhove, s teh pa rodi v duši stihe, stopram takrat povse razumljive:

Oj planine, oj planine,
Rožnate planine ve,
Kiné slovenske domovine
In pa sinje ve goré.
Vi ste žive, skalovite
Straže našega svetá,
O pozdravljene bodite,
Kličem tožnega srca!

sniti ta mesec, v kateri ga prosijo, naj ne potrdi omenjene pogodbe. Okrajni glavnik v Kutni Gori je pa občinskimi predstojniki 2. t. m. naročil, naj mu v osmih dneh poročajo, če se tudi v njih občini nabirajo taki podpisi, in kdo jih je sprožil in kdo jih nabira. Nedavno izvoljeni mladočeški poslanec Spindler je vsled tega včeraj v državnem zboru stavil interpelacijo, v kateri pravi, da je to nezaslišana samovoljnost okrajnega glavnika, ki od občinskih predstojnikov zahteva ovaduštvo in grdo sega v peticijske pravice, ki so državljanom zagotovljene v členu XI. državnih temeljnih postav. Konečno pravi, da se to godí neki tudi po drugih okrajih, in vpraša ministerstvega predsednika, ali mu je vse to znano in se mar res opira na kako od višjih gospodk dano povelje, in kaj hoče gosp. minister ukreniti, da ustavi tako protipostavno ravnanje nižjih gospodk?

Mitnice.

Na koncu včerajšnje dnevne seje je priporočal dr. Herbst predsedništvu, naj od budgetnega odseka rešeno postavijo o novi vredbi mostnine in cestnine dene na dnevni red druge večerne seje, ki bo jutri (8. t. m.) zvečer. Poslanci bi kaj radi rešili ta novi načrt, po katerem se ima mostnina pri državnih mostovih odpraviti, ali finančni minister neče zgubiti in pogrešati omenjenih dohodkov in hoče dotični vladni predlog neki umakniti, ako bi imel že sedaj priti na dnevni red. To bi bilo pa še slabše, kakor če počakamo do jeseni, ker bi se zbornica v tem slučaju s to zadevo v tem zasedanju ne smela več pečati.

Kdo je vzrok prepiru?

II.

(Dalje.)

Drugič je taka stroga ločitev narodnih in katoliško-cerkvenih pravic in dolžnostij nemogoča in nedovoljena. Mesto ima svoje pravice, svoj delokrog, dežela svoje in država svoje, a vse to je lepo vrejeno, vsaj moralo bi biti, eno na drugo navezano, in nikdo ne smé šariti po svoji volji, če hoče imeti kak vspeh. In če je to potrebno med „golo-narodnimi“ instancijami, koliko bolj mora katoliški Slovenec ozirati se v politiki na katoliško-cerkvene zahteve. Kdor dela po pameti, odgovoren je za vsako svoje dejanje najprej Bogu, in če upravlja javne narodne posle, tudi narodu. Katoliška cerkev pa ima za vsako vrsto človeškega delovanja strogo obvezne zahteve in golo narodnega dela ne pozna. Ker pa je naš narod katoliški, tirja in boče tirjal od svojih politikov tako delovanje, ki se prilega njegovemu katoliškemu prepričanju.

Zato je ločitev slovenskega polja v golo narodno in katoliško-cerkveno v dejanju nedovoljeno.

To dokazuje zoper svojo voljo „Narodov“ člankar sam, ko nam ponudi za primer iz zgodovine Primoža Trubarja. On piše namreč: „Primož Trubar tej duhovščini ni narodno zaslužni mož, ker je bil protestant postal, in čuli smo že večkrat „gorjé“, katero je ona klicala tistim našim literarnim zgodovinarjem, ki so Trubarja proslavljali kot začetnika našega narodnega slovstva.“

Kaj pa je storil Trubar na golo narodnem polju? V tem smislu, kakor ga hoče „Narodov“ člankar slikati, prav nič. Trubar je delal le na luteransko-cerkvenem polju, ker je prelagal sv. pismo za svoje krivoverske namene, a ne kot pravi domoljub. Trubar je imel toliko namena, ustanoviti slovensko slovstvo in mu biti začetnik, kakor morda g. dr. Majaron studirati dogmatiko ter biti duhovnik. Trubar ima pomen le za literarne zgodovinarje in jezikoslovce slovenske, ki iščejo v njegovih spisih le jezikoslovne oblike in ne verskih načel, kot slovenski domoljub in politik ne zasluži nobene slave. A navzlic temu, da je Trubar obdelaval le luteransko-cerkveno polje, priljubil se je „Narodu“ toliko, da ga proslavlja kot zaslužnega moža na polju gole narodnosti. Ako pa danes n. pr. dr. Mahnič ali kdo drugi kaj stori na katoliško-cerkvenem polju, to je „Narodu“ pregreha. Razumi to, kdor more!

Še bolj neslana je stvar s pokojnim Levstikom. Vzrokov, iz katerih on morda ni bil v milosti „cerkvenim“ narodnjakom, ne moremo naštevat, ker nam nekdanje razmere in dogodki niso dovolj znani. Da je Levstik hodil k sv. maši, to menda je dolžnost vsacega Slovenca. Njegova dela pa sodimo po navedenem pravilu. Kar je napisal izvrstnega in

dobrega, ostane izvrstno in dobro, in tega ne bo premenil ne čas, ne gola narodnost.

„Narodov“ člankar pa stvar zasuča in pravi: „Vsakdo uvidi, da to ni pravo merilo za literata ali javno delujočega moža, da pobožnost ni pogoj niti zmožnosti niti vspehom pri javnem, sosebo političnem delu.“

„Pietas ad omnia utilis“, piše sv. Pavel. Pobožnost povsod prav pride, torej tudi politiku ne škoduje. Merilo delovanja pa ni notranja pobožnost; to je v srcu in vidi jo le Bog. Če pa kdo dela po veri, to vidi svet, po tem sodi in to porablja za nagibe svojega delovanja. To tudi mi vemo, da je zmožnost dar božji od rojstva, vemo pa tudi, da vera to zmožnost zboljšuje in vodi in da je konečni vspeh odvisen vselej in povsod le od blagoslova božjega. „Nisi Dominus aedificaverit domum, in vanum laboraverunt, qui aedificant eam“ — če Gospod ne zida hiše, zaman se trudijo, kateri jo zidajo. Ko bi tega ne vedeli iz katekizma, dokazujejo nam jasno vsak dan vspehi liberalnih politikov. To je naše merilo, ne pretveza, in po tem moramo meriti.

Če bodo tako delovali gospodje, naj se imenujejo kakor-koli, vstopili se bomo i mi v krog onih, ki jim pojó slavo in izražajo zaslužno priznanje. Konec boče prepiru, mržnji in nasprotju. Vsacega bomo vzeli v svojo sredo kot izvoljenca ter mu služili kot delavni oprode v delu in boju za narodno svetinje.

„Narodov“ člankar sklepa prvi članek o „kranjskem klerikalstvu“ tako-le: „Zoperni pa so jim že taki, o katerih vedo, da imajo kako svojo svobodno misel ali da sodelujejo pri listu, kateri je njim, sebičnežem trn v peti. Takrat padejo po narodnjaku z žveplom in ognjem, takrat mu prebrskajo jetra in obisti in gorje mu, če najdejo le videz temne pičice, kajti razmažejo jo v neizbrisen madež, s katerim pokrijejo celega moža z brezvestnim zavijanjem in natočevanjem.“

Pisatelj teh vrstic tega sam ne veruje, kar trdi, ako vpraša svoje srce in pamet. On vé dobro, da je to ravno njegova in ožjih njegovih somišljenikov taktika. Odprl je vrata v svoje skladišče, da vsak mimoidoč vidi velikansko kopico zabavljič, psokv in natočevanj, katere so zmetali na vse, ki ne odgovarjajo na vsako njihovo trditve in zahtevo: amen. Naj kdo prelista iz zadnjih časov „Slov. Narod“ in „Brus“ ter si izpiše vse zaničevalne izreke, prepričan se bode, da sta imenovana dva lista proti „kranjskemu klerikalstvu“ porabila malone vse sramotilke, s katerimi se nazivljejo najnižje vrste ljudje. Nismo vohali in zasledovali, a iz Vaše srede ljudje prostovoljno so izdali, da se je edino le s tem namenom rodil stric „Brus“. Po znanem kompromisu, isti večer je prvi Vaš odličnjak sveto obljubil, da boče „Brusu“ strl vreteno in kolo. Storil bi bil, toliko je on mož-beseda, da ga niso odvrnili od sklepa znani nagibi. Nasprotno smemo mi naglašati, da nikdar nismo prekoračili meje dostojnosti ter le izjemoma imenovali osebe, da smo dokazovali fakta.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. maja.

Notranje dežele.

Češki privatni gimnazij v Opavi. Naučni minister je podelil sedmemu razredu opavskega gimnazija, katerega je osnovalo in vzdržuje češko šolsko društvo, od šolskega leta 1889/90 naprej pravico javnosti, dokler boče izpolnjeval postavne pogoje. To je dokaz, da zadošča ta edina češka srednja šola v Šleziji vsem terjatvam, katere stavi zakon gimnazijem. Ker ima omenjeni gimnazij mnogo obiskovalcev, storila boče država izvestno svojo dolžnost ter ga vzela v svojo upravo.

Državni zbor. Kakor poročajo nekateri listi, predložila boče vlada državnemu zboru predlogo o zemljiški odvezi še v tem zasedanju; to vprašanje pa pride na dnevni red le tedaj, ako boče gotova večina. — Za vojaške potrebe je letos določenih okroglih 114 milijonov, torej 2 do 3 milijone več od prejšnjega leta.

Vnanje države.

Bolgarija. Kakor se poročja iz Sofije v listu „Corr. de l'Est“, konstatuje tožba, da je ruska vlada delovala od l. 1888. na to, da bi odstranila princa Ferdinanda in vlado njegovo. Mnogo dokazilnih spisov, pisem in brzojavk, katere so priložene tožbi, dokazujejo jasno in zanesljivo sokrivdo tajnega svetnika Cioveva, predsednika azijskemu departementu v ministerstvu vnanjih zadev v Peterburgu, Hitrova in mnogih drugih Bolgarov in Rusov. Tožba

dokazuje nadalje, da je Rusija dala dovoljenje za zaroto. Velike vsote denarja pošiljali so z Ruskega v Sofijo, da bi podkupili poslance in druge veljavne bolgarske državljane. Kakor se razvidi iz dotičnih spisov, določila je bila Rusija generala Demontovića, da bi bil prevzel bolgarsko vlado, ko bi bil pal princ Ferdinand in z njim njegova vlada. Rusija je baje nameravala imenovati tri kandidate za bolgarski prestol, med njimi enega Slovana. — Kar pišejo o Rusiji nji sovražni listi, ne smemo vsega verovati; kajti med poročili je mnogo izmišljotin, porojenih iz samega sovraštva in zavisti.

Nemčija. Kakor se poroča iz Berolina, prepovedano je baje delo ob nedeljah in praznikih po tovarnah in delavnicah v predlogu o delavskem vprašanju, kateri se je predložil te dni nemškemu državnemu zboru. Delo učencev, pomagačev in delavcev v prodajalnicah se je omejilo na 5 ur. Otroci manj nego 13 let starih ne bodo vsprejemali v tovarne, one pa, kateri so vže prestopili to dobo, le tedaj, če so hodili postavno določeni čas v šolo. Dokler nima otrok še štirinajst let, naj dela sploh le šest ur na dan. Žensko delo po noči je prepovedano. Pred nedeljami in prazniki morajo biti ženske proste popoldne od polu šeste ure naprej. Vrh tega ima predlog tudi predpise radi zavarovanja življenja in zdravja delavcev.

Francija. O vspehu druge volitve v pariški občinski svet, pri kateri so propali boulangistje, poroča se iz Pariza mej drugim: 59 pariških mestnih okrajev je volilo pri drugi volitvi 35 radikalnih avtonomistov, 4 posibiliste, 8 oportunistov, 6 zmernih prostomisljakov, 5 monarhistov in le jednega boulangista. V novem mestnem svetu bode torej 38 radikalnih avtonomistov, 8 posibilistov, 2 blanquisti, 11 oportunistov, 6 zmernih monarhistov, 2 boulangista. Novi pariški občinski svet je torej blizu taisti, kakor je bil prejšnji, ki je bil samo za spoznanje zmernejši. Politiški pomen zadnjih volitev je pred vsem poraz boulangistov. Naquet priznava to javno v „Presse“. Ostali Boulangierjevi pribočniki pravijo, da je njih stranka razrušena, odslej bodo le priprosta opozicija brez vsakeršnega imena.

Anglija. Kakor Rusija, obrača tudi Anglija v najnovejšem času vso pozornost na strategične železnice v Indiji. Da je temu tako, pričča izvestno veliko predor med Kvetah m in Kandaharjem, kateri veže Indijo z južnim Afganistanom. Ko bi prišlo do vojne med Anglijo in Rusijo, zaprečili bi tem potem Angleži laglje prodiranje Rusov proti jugu.

Izvirni dopisi.

Od Gorenjega jezera v severni Ameriki, dne 12. aprila. „Jacta est alea!“ Pala je kocka. Zapadna kraljica zmagala. Hud in trd bil se je boj. Iztok in zaton merila sta svoje moči; za prvenstvo v novem svetu sta se dvobojila. Dolgo, dolgo bil je nedoločen ter nejasen položaj. In politični gledalci prorokovali so zdaj ti, zdaj zopet drugi strani odločilno zmago.

„Svet Matija led razbija; — če ga ni, ga naredi“; modruje stoletna pratika slovenska. Tudi našemu zimsko-meglenemu obzorju je prebil on ledene okove in zaveze. Prav na 24. februarja odločili so se poslanci Zjedinjenih držav za mesto Chicago. Po vročem, šest ur trajajočem boju bilo je čez polovico navzočih poslancev za mlado metropolo ob jezeru Michigan.

Takoj po kosilu na sv. Matija dan so oblegale nebrojne množice zbornično veličastno palačo v Washingtonu, željno ter težko pričakujoč konečnega izida. Pri prvem glasovanju bilo je za Chicago 115 glasov, 72 za Novi-Jork, nekaj za Washington in St. Luis.

Očividno torej, da se gre: ali Chicago, ali pa Novi-Jork. Pred peto uro se naznani osmo glasovanje. — Izid: Chicago 157 (154 glasov trebalo je za polovično večino). Nakopičene množice začno upiti, kričati, na rogove trobiti, tuliti. General O. L. M., stara junaška kost, naveže svoj žepni robec na palico, kot sabljo vihteč zapoveduje, svet za njim, in „hurrah!“ po prostranih ulicah na okoli!

Poražen je Novi-Jork in njegova svitla zvezda zatemneva. Še je danes največje ameriško mesto; a v kratkem ne bode več. Treba bode se mu prekrstiti ter imenovati: Old-York.

In Chicago? Istinito! V polnej meri zasluži zaupanje „United States of North-America“. — Že po naravnej leži je kakor ustvarjena za sredotočno žilo-privednico mnogim bogatim deželam. — Bujna njena rast, velika postava, lahek jezerski dih, vse, vse jo vsposobuje za vladarico novega sveta.

Ne mislite, da pretiravam; nikakor ne. — Poslušajte! Včeraj že je imelo mesto Chicago 1,104,331 prebivalcev; leta 1830 pa — čudite se! — 70, berite prav počasi: se dem deset!

V 9. dan oktobra meseca leta 1871 je popolnoma pogorelo. To ti je bila gnusoba razdejanja na novem svetu!

Tudi žebli in kljake so šle in kamen ni ostal na kamenu. — Od Harrison-ove ceste do Lincolnovega šetališča izginolo je vse: banke, gledališča, hoteli, prodajalnice, cerkve, stavbe iz rezanega kamena in granita. Chicago ni bilo več! — — — Ali človek ne obupaj nikdar! Za ihto ter nevihto dobiš drugo „rihto“; na požar pa milodar. — Tekom štiriindvajsetih mesecev stalo je znova 2000 še krasnejših palač. Zazidali so celih 500 milijonov glđ. Otovrej štelu je mesto 300.000 duš.

London stiska svoje štiri milijone ljudi na 140 angl. štirj. milj; Novi-Jork ima nakopičenih čez 1½ milijon prebivalcev na 41 □ angl. milj; Filadelfija daje 120 □ angl. milj prostora jednemu milijonu; Chicago pa, — ki je bila pred šestdesetimi leti borno indijansko guezdo, — sedaj razkošno leži na 174 angl. štirijaških milijah.

Leta 1889 natisnilo se je v Chicagi papirja v vrednosti 4,700.000 dolarjev (1 dolar = 2,40 glđ.). Spečalo se je „suhe robe“ za 100 milijonov; blaga ki se rado razbije, za 54 milijonov. Čevljarske tovarne „nakopitile“ so za 29 milijonov; druge obleke pa s šivalnimi stroji za 40 milijonov. Mizarsko delo presevalo je 16 milijonov; poljedelskega orodja prodalo se je za 12 milijonov; železa za 24 milijonov in strojev za 28 milijonov vrednosti.

Mesto šteje 458 cerkvā, 124 državnih šol in še več zasobnih učilnic, zavodov in semenišč. — Sprehajališča imajo prostore na južni strani 1400 acres, 850 na zapadni ter na severni 350 (a acre = reci: e akr = 4046 štirj. metrov). Boulevardi sami so bajt dolgi 34 angl. milj (one mile = beri: uon majl = 1609 metrov = jedna angleška milja).

Oktobra meseca 1492. leta dospel je po dolgi in težavni vožnji Krištof Kolumb do otokov Bahama. Izkrea se s svojimi na otoku, katerega so ondotni divjaki nazivali Quanaiani; on pa mu dá novo ime: San Salvador. Stara Evropa izvedela je o tem še leta 1493 marca meseca. Nikoli se Kolumbu tudi sanjalo ni, da je našel novi svet; umrl je meneč, da je staknil do tedaj nepoznane dele Azije ter zasledil čisto drugi pot do zlatih zakladov vroče Indije.

Amerika bila je davno prej že od otoka Izlanda sēm poznana; in konči jo je Giovanni Caboto 24. junija 1494. leta zares na muho vzel. Zaduja ta številka tedaj bi bila umestna za svetovno razstavo. Vendar, kako se bode zavrtelo, je danes še uganjka. Veliko jih je za 1893. leto. No, do tistega dne bode Sava še velikokrat narasla, in ako bode prav, želim Vas vse opozoriti še o pravem času na ta veleslavnostni dogodek, ter s prstom pokazati, kje, kako, kaj in kakošna bode bodoča svetovna razstava v Chicagi. —r.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Dne 6. maja 1890.

(Konec.)

V imenu finančnega odseka poroča odbornik dr. Tavčar o pozivu c. kr. vlade, pod katerimi pogoji bi za slučaj mobilizacije mestna občina prepustila vojnemu erarju šolski poslopji na Cojzovi cesti in v Poljskih ulicah pa nekatere druge šolske prostore. Poročevalec nasvetuje, naj se prepusti v ta namen realčno poslopje z zahtevo kranjske hranilnice, da vojaško oblastvo zopet izroči poslopje v prejšnjem redu. Z istim pogojem naj mestna občina prepusti za čas mobilizacije šoli na Cojzovi cesti in v Poljskih ulicah brezplačno, izvzeti so le potrebni prostori za ravnatelja. O dekliški šoli pa more odločevati deželni odbor, ker je reduta deželna lastnina. Predlogi obveljajo.

Odbornik Gogola poroča o nakupu hiš štev. 15. in 17. v Kravji dolini. Franc Črne, posestnik hiše št. 15 ponuja poslopje za 6000 glđ. s pogojem, da si sme vzeti gradiva, kolikor ga bode potreboval za novo hišo. Marija Jeras pa zahteva za hišo št. 17 — 4000 glđ. Poročevalec naglašja, da cena ni previsoka, mestna občina bode tu dobila lep prostor pred novo vojašnico in utegne ostati še kaj prostora za stavbišče. Zato predlaga, naj mesto kupi omenjeni hiši ter izplača kupnino iz skupila za prodana zemljišča na Škofljici, barji in pri deželni prisilni delavnic. Podžupan Petričič dostavi, da dotično skupilo znaša brez obresti 15 128 glđ., ki so naloženi v kranjski in mestni hranilnici.

Odbornik dr. Gregorič opomni, da ne more glasovati za ta predlog z ozirom na mestne finance,

ker bi stal štirijaški seženj blizu 40 glđ. in je torej cena previsoka.

Poročevalec Gogola odgovarja, da so se prej izdavale primerno še višje svote v olepšavo mesta. Pri glasovanju je večina sprejela predlog finančnega odseka.

Odbornik Povše v imenu šolskega odseka nasvetuje, naj se dovoli I. mestni deški ljudski šoli za učila 100 in za knjižnico 50 glđ.; odbornik prof. Zupan nasvetuje, naj se dovoli šolskemu slugi J. Skubetu prva petletnica v znesku 25 glđ. Oba predloga obveljata. Konečno so bili odobreni računi metnih ljudskih šol in velike realke gledé dotacij, o katerih je poročal odbornik vitez Zitterer.

Dnevne novice.

(Šolnina na državnih srednjih šolah.) Naučni minister je z odlokom z dne 6. t. m. v toliko premenil dosedanje določbo o šolnini, da morejo javni učenci na državnih srednjih šolah tudi že v prvem polletju prvega razreda biti oproščeni šolnine, in sicer revni in pridni, ki so lepega vedenja in imajo vsaj dovoljen red v ostalih predmetih.

(Katoliško politično društvo za Kranjsko) ima prihodnjo nedeljo ob 7. uri zvečer v redutni dvorani svoj III. občni zbor. Na dnevnem redu so naslednje točke: 1. Nedeljski počitek. 2. Prvi maj. 3. Politični pregled.

(Deželno gledališče.) Zadnje „Novice“ poročajo, da utegnejo novo deželno gledališče zgraditi na prostoru blizu muzeja, nove hranilnice in gosp. Mayerja hiše.

(Slavnost gasilnega društva Potočini.) Poroča se nam: Minolo nedeljo je postojnsko gasilno društvo praznovalo desetletnico svojega obstanka in blagoslovljenje nove društvene zastave. Prejšnji večer je bil mirozov, zjutraj budnica, trg je bil v zastavah. Po božji službi je preč. g. kanonik in dekan Hofstetter blagoslovil novo krasno zastavo in gasilno orodje, ki je oboje stalo do 1500 glđ., s primernim nagovorom. Slikar g. Grile v Ljubljani je za zastavo lepo naslikal sv. Florijana in znamenje gasilnega društva. Slavnosti so se vdeležili odposlanci raznih gasilnih društev. Kumici zastavi ste bili gospe Dekleva in Kraigher, kuma pa gospoda Vičič in Kovač.

(Pogumna deklica.) Iz St. Jerneja se nam poroča: Dne 6. t. m. popoldne je kočarju M. Bojčiču v Gor. Starivasi pogorela hiša. Zažgal je osemletni njegov sin. Ko je bila hiša že v plamenu, spomni se šestletna deklica Terezija Turk, ki je bila s petletnim dečkom edina pri požaru, da je v goreči hiši v zibeli poldrugoletni otrok. Mala deklica skoči z dečkom v hišo ter reši otročiča gotove smrti v plamenu.

(Kóze) se širijo, — kakor poroča „Südsteirische Post“, — v gorenjegrajskem okraju, in sicer v okoli Gorenjega grada, v Šmartinu, Kokarji in drugod. Tudi na Vrnskem so se pokazali posamezni slučaji.

(Politično društvo „Edinost“) v Trstu je odposlalo slovenskim državnim poslancem pristrčno zahvalo, da so pri proračunski debati tako odločno zagovarjali koristi primorskih Slovencev.

(Vmeščenje novega celjskega prečast. g. opata) vršilo se je jako slovesno. Prijatelj nam je poslal zanimiv dopis, katerega pričnemo jutri priobčevati. V zadnje brzojavno poročilo se je vrinila neljuba pomota.

(Književnost.) Včeraj smo prejeli iz Zagreba 193 strani obsežno in prav lično knjigo z naslovom: „Sumsko grmije i drveće u Hrvatskoj i Slavoniji. Opisao Josip Ettinger. Nagradilo hrvatsko-slavonsko šumarsko društvo.“ Tiskala je knjigo „Dionička tiskara“. Pisatelj je v tej knjigi opisal 243 gozdnih dreves in grmov, ki rastejo po Hrvatskeji in Slavoniji. Pridejanih je 52 slik. Imenik obseza hrvatska in latinska imena. Cena knjigi, katero priporočamo slavnemu občinstvu, je 1 glđ. 80 kr.

(Iz c. kr. poštnih hranilnice.) Te dni razposlana uradna okrožnica objavlja odredbo, da čekovna knjižica s 50 listi velja 50 kr. Ob enem se uradnikom naznanja, kako da naj nastavljajo ekshibitno številko na nakaznicah, namenjenih državnim oblastvom, uradom in blagajnicam. Potem sledi izkaz o prometu v mesecu aprilu. V varčevalnem in v čekovnem oddelku skupaj se je vložilo 580,821krat za 74,007,108 glđ., od tega na Štajarskem 29,353krat

za 2,930.684 glđ., Koroškem 8640krat za 798.997 glđ., Kranjskem 6600krat za 727.516 glđ., Primorskem 8939krat za 1,257.446 glđ.; vrnilo se je pa 166.725krat za 72,618.419 glđ., od tega pride na Štajarsko 4795krat za 1,570.181 glđ., Koroško 1042krat za 115.203 glđ., Kranjsko 1081krat za 185.061 glđ., Primorje 3128krat za 1,406.906 glđ. Od 12. januarja 1883, ko je hranilnica začela poslovati, vložilo se je po državi 28,561.611krat v skupnem znesku 3.183.143.925 glđ. 28 kr., a vrnilo 8.393.427krat za 3.130.678.419 glđ. 74 kr., v blagajnici je tako preostalo čistih 52,465.505 glđ. 54 kr. Med izplačili je 13,163.945 glđ., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih listin. Rentovnic bilo je v prometu 9357 v vrednosti 9,534.110 glđ., knjigo-vložnic 746.088 in 16.725 čekovnic. Število vložnikov je narastlo za 2632 oseb v varčevalnem oddelku, za 159 v čekovnem in za 190 v clearing-prometu. Izmed vložnih knjuzic je nekdo izgubil svojo v Radovljici, velja 3 glđ. 66 kr. V neuradnem delu okrožnice najdeš podatke o poštnej hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem in Švedskem.

Narodno gospodarstvo.

Tisa, Krka, Ljubljana.

(Dalje.)

Zakaj je še kljubu temu od leta 1845 naprej povodenj barje zalivala, smo že nekaj omenili. Zadnjič so se osuševanja lotili leta 1860 naprej. Nasledek temu je bil konečno, da so se po Ljubljani odtoki podzemeljskih jarkov ob vsakem poletju prikazali, na barji pa povodnji ob deževju le niso nehale in barjane v silne zadrege spravljale. „Nekaj se mora zgoditi!“, to je postal občni glas. To, kar se je dosihmal ukrenilo, je pred nami v podobi načrtov in preudarka strokov, in je gosp. poročevalec razkladal deželnemu zboru. Poslanci so te nasvete odobravalni in pohvalili; le dr. vitez Bleiweis je dvoje vprašanj stavil, namreč: „Kako se je zadnje osuševanje obneslo?“ — Gosp. poročevalec odgovori, da se je voda za 4' znižala; povedal je pa tudi, zakaj so povodnji sedaj tako velike.

A mislimo, da se poglobitvi vzrok ne dá tako lahko konstatovati; tega so vsega krivi le hudourniki in smeti, ki se v Ljubljano mečejo, in pa vodmatski jez.

Gosp. dr. vitez Bleiweis je tudi hotel vedeti, ali pač fužinski jez vodo zadržuje? Gosp. poročevalec na to ni mogel drugače odgovoriti, da sedaj ne. Zastran hruševskega jez, ki je še nad fužinskim jezom, nihče ni vprašal, tedaj tudi ni bilo odgovora. Zastran tega fužinskega jez, ki so odgovarjali večaki pri trinajstem vprašanju; zastran hruševskega so rekli: „Ne more se sedaj določeno reči, ali bi tudi hruševski jez kaj branil odtekat povodnjim in malim vodam reke Ljubljane, kadar bo nje struga znižana, ker vse to se nam kaže še le iz onih natančnih mer, po katerih je treba izdelati glavni črtež.“

Ako pa vzamemo v roko položni črtež in potegnemo po njem ravno črto, vidimo, da ta (naša) črta zadene ob hruševski jez, to se pravi, kadar bo znižana struga Ljubljane in odpravljen jez v Vodmatu na tej panogi Ljubljane, in kadar bo znižan tudi Cesarski graben, druga panoga Ljubljane, bo združena voda butala ob hruševski jez, to je, ta jez bo vodo zadržaval ob povodnjih. Koliko? Tega ne moremo za sedaj natanko določiti; a voda se bo gotovo napenjala tam in se za- blatila.

Mislamo si pa, da v istem razmerji, kolikor bo znižanih strugah obeh panog Ljubljane hitreje pritekla do hruševskega jez. — Toda pogledimo, kako stvar stoji.

Od šentpeterskega mostu je do vodmatskega jez 1 km. Gotovo takrat, ko so dovolili jez pri Vodmatu, niso mislili, da bo ta jez zadrževal Ljubljano in barjanom tako nevoljo napravjal; brez privoljenja ga posestnik ni stavil. — Od šentpeterskega mostu do hruševskega jez je 3.5 km. Grešni kozel povodnji bo pa potem hruševski jez.

Recimo pa, da tudi ta jez odpravijo, in voda dere v naglem toku in z velikim padcem naprej, bo pa obstajala za jezom na Fužinah, in zopet imamo vzrok povodnjim.

Take so dejanske razmere, take bi bile posledice, ako bodo sedaj Ljubljano na obeh panogah nižje postavili; to bo najbolj kritično, a morda tudi usodepolno za mesto ljubljansko.

Gospodje zemljemerji le to konstatujejo, kar se tiče danega naloga o sedanjih okoliščinah, za posledice niso odgovorni. Konečno pogledimo še, kako je bilo nasvetovano to ogromno svoto razdeliti. Od svote 1,380.000 glđ. bi dala država 50% = 690.000 glđ.; dežela 12% = 165.600 glđ.; ljubljansko mesto 10% = 138.000 glđ., in barjani 28% = 386.400 glđ. Troške za pri- toke bo prevzel melioracijski zaklad.

Mesto ljubljansko bi bilo pri tem dvakrat pri- zadeto, potem pa še nje stanovanke, posestniki zem- ljišč na barji. (Konec sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 8. maja. Na vprašanje poslanca Kaiserja odgovori predsednik Chlumecky, da obžaluje slabi obisk zbornice, ker le bolezni more opravičiti odsotnost. Dalje izjavi, da postava o borznem davku ne pride na vrsto v tem zasedanju in tudi ne more obljubiti za prihodnje, dokler Smolka ne ozdravi. Nato se je nadaljevala bugdetna debata o trgovinskem ministerstvu.

Rim, 7. maja. Senat je v tajni seji s 106 glasovi proti 54 sprejel postavo o po- božnih ustanovah.

London, 7. maja. Stanley se je v dvor- nem vozu odpeljal h kraljici v grad Windsor.

Filadelfija, 7. maja. Delodajalci so 2000 tesarjem dovolili osemurno delo.

Umrli so:

6. maja. Ivan Zabukovec, delavčev sin, 20 mesecev Poljanska cesta 40, meningitis basilaris. — Edmund Rehfeld, o. in kr. stotnik, 44 let, Rimska cesta 2, spridenje jeter.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokri- na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		731.3	16.0	brezv.	oblačno	0.10
7. u. pop.		728.8	19.0	sl. jzad.	-	dež
9. u. zveč.		726.8	11.8	brezv.	-	

Srednja temperatura 14.1° za 1.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

8. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89 glđ. 40 kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " 16 % "	89 " 85 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 10 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 60 "
Akcije avstr.-ogerske banke	945 " - "
Kreditne akcije	301 " 25 "
London	118 " 15 "
Srebro	- " - "
Francoski napoleond.	9 " 39 "
Cesarski cekini	5 " 55 "
Nemške marke	58 " - "

Mineralno kopališče, 30 stopinj gorkote v Toplicah

na Dolenjskem se je odprlo s 1. majem.

Tam je pošta in telegrafična postaja. Bližnje železnične postaje so: Ljubljana, Litija, Videm-Krško. Vozi se tja 5-7 ur.

Sobe v kopališču so po 70, 80 kr. in 1 glđ. Kópel po 20 kr. Table d'hôte 60 kr.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Kulavic,

(3-3) kopališki zdravnik in najemnik.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokocastiti duhovščini

priporočam se v ljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovije oblike, kot

monstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

ltd. itd. po najnižji ceni. Zadoljilim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju polatim in posrebrim. Na blagovoljna vprašanja rado- voljno odgovarjam. (52-19)

Teodor Slabjanja,

srebrar v Gorici, ulica Morellí šte. 17.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Tuji.

28. aprila.

Pri **Slonu**: Detjens, potovalec, Wuster, tovarnar, Birkenstaedt, tehnik, in Schönig, vsi z Dunaja. — Goldschmidt in Ortner iz Nemčije. — Steinberger s Koroškega. — Sacke iz Brna.

Št. 435.

Natečaj.

(3-1)

Pri mestni občini **Novomesto** je izpraznjeno mesto **občinskega tajnika** z letno plačo 500 goldinarjev.

Zahteva se primerna kavcija.

Prošnje so vložiti pri mestnem uradu novomeškem **do dne 21. maja 1890.**

Mestno županstvo Novomesto, dne 7. maja 1890.

Županov namestnik: **PERKO.**

Po kratu rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

KALODONT Lepota zob. **Nova ameriška zobna glicerín-crème** (preskušena od zdravstvene oblasti) F. A. Sarg-ov sin in drugovi, c. kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI.

Dobiva se pri vseh lekarnah in parfumerijah itd. 1 komad 36 kr. V Ljubljani pri lekarnarjih Erazmu Birschitzu, Vlj. Mayerju, Gabrijelu Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkóczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordnu, Petru Lasniku, M. F. Suppanu, Antonu Krisperju. (52-41)

izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.

P. n.

Ker se v kratkem začne uvajati nov **mestni vodovod** v hiše, usojam si p. n. hišnim posestnikom v Ljubljani uljudno naznanjati, da sem

koncesijo za to dobil

ter sem si naročil spretnega strokovnjaka. Zagotavljam svojim p. n. naročnikom na solidneje delo, opozarjam, da na vsa to zadevo tikajoča se vprašanja odgovarjam in na zahtevanje predložim proračune stroškov po najnižji ceni.

Priporočajoč se v mnogobrojna naročila, znanjam velespoštovanjem

FRANC PILKO,

stavninski ključarski mojster, Marije Terezije cesta šte. 4

(11)

v Ljubljani.

France Šuštaršič,

gostilničar (3-3)

v **Šent-Vidu nad Ljubljano**

zadnja hiša navzgor, nova št. 60 ob veliki cesti

se priporoča vlastiti p. n. ljubljanskemu in sploh mestnemu občinstvu v mnogobrojni obisk.

Točim **pristno nepokvarjeno vino** in vedno sveže pivo ter postrežem vsak dan z mrzlimi jedili, ob nedeljah in praznikih tudi z gorkimi v veliki izbi.

Na razpolago je prostorna soba, na vrtu lepa lopa, hladni senčnat vrt, razgled na Šmarno Goro in gorenjske planine.

Železnična postaja dokraj blizo.

Razven navedenega prostorno dvorišče za vozove.

Točna in uljudna postrežba.